

nyelvbe került szláv szók javarésze helyesen csakis az ószlovénből magyarázható. Ha tehát valamiről a legvilágosabban kitűnnék, hogy fehér és én nem tudnám fehérségének eredetét, akkor azt kellene mondanom: ez voltaképen kétségtelenül fehér volna, de nem tudván, miért egyezik meg teljesen a fehér színnel, csak azt mondhatom róla, hogy szakasztott olyan, mint a fehér. Ezt a körmönfont logikát Melich igen okosan hibáztatja és kimondja: «Sok pro, és sok contra érvet lehet fölhozni az ószlovén nyelv hazájára, de a magyar nyelv kétségtelen bizonyossága, hogy mi az ószlovénből vettük szavainkat, a melyekért persze, melleleg megjegyezve, nem mentünk Szaloniki környékére» (104. l.). Ezt én már kilencz évvel ezelőtt kimondtam. «Meggyőződéseim szerint e kérdésben a mi nyelvünknek döntő szava van. A bolgár eredet hívei ignorálják a mi ószlovén kölcsönszavainkat, melyek nemcsak egyháziak, hanem sokkal nagyobb számmal egyébfélék. Ez utóbbiak csakis élő beszédből kerülhetek hozzánk, már pedig a bolgár eredetű ószlovén ily messze nyugaton elszakadva a néptől, mely beszélte, csakis holt liturgiai nyelv lett volna. A mi ószlovén kölcsönszavaink tehát határozottan Miklosich elmélete vagyis az ószlovénnek pannon eredete mellett bizonyítanak» (Magyar Nyelvőr XV. köt. 124. l. jegyz.). Ásbóth, mint magyar ember az ószlovén nyelv pannon eredetében ránk, mint nem szlávokra nézve bizonyára nem lát dicsőséget, a mint másrészt kisebbségünknek sem tartaná, ha a bizonyítékok más eredetet mutatnának. Csak ki kellene vonnia abból, a mit nagyon helyesen és világosan valónak bizonyított, az elfogulatlanak egészen magától kínálkozó következtetést. A versengő idegen szlavisták ugyan meglehet ezután sem akarnának látni, de azzal mi jövőre sem törődnének, hanem jó kedvvel néznők továbbra is komikus logikai és nyelvtudományi bukfenczeiket.

VOLF GYÖRGY.

A Vogul Nyelvjárások szórágosításukban ismertette. Ilyen cím alatt jelentek meg külön is Munkácsi Bernát vogul-tanulmányai, melyek eddig a NyK.-ben láttak világot (a M. T. Akadémia kiadása 1894. Sr. 300 l.; ára 2 frt. 50 kr.). Tartalma hat részre oszlik: I. Északi vogul nyj. II. Közép-lozvai nyj. III. Alsó-lozvai nyj. IV. Kondai nyj. V. Pelimi nyj. VI. Tavdai nyj. Mindegyikben részletesen van tárgyalva az alak-
tannak fő része: az ige- s a névrágosítás. Az első négyhez rövid nyelv-
mutatványok vannak csatolva, az utolsó kettőnél ezek elmaradtak, mert
időközben megjelent a Vogul Népköltési Gyűjtemény három kötete. —
Ajánljuk szaktársaink figyelmébe az új könyvet, mely először ismerteti
behatóan a nyelvünkhöz legközelebb álló ugor nyelv alakjait.